

Hverju höfnuðu kvennalistakonur?

Atburðarásin var hröd á dögum síðstu stjórnarmyndunar og morgum reyndist erfitt að fóta sig í fréttalöðinu. Málagnalslausum stjórnmalasamtökum tekst misjafnlega að fá afstöðu sína og sjónarmið skýrð og illviliaðir fjölmölar sjá stundum hag sinn í að afflytja málflutning andstæðra afla.

Steinin tók úr þegar Þjóðviljinn birti afskræmda mynd sína af þáttöku Kvennalistans í stjórnarmyndunariðræðunum á fyrstu stigum þeirra. „Höfnuðu viðræðum um að verja launakjör“ stóð bar yfir bvera forsiðuna 21. sept. sl. yfir frétt af þessum atburðum, þar sem eingöngu var byggt á frásögnum og túlkun alþýðubandalagsmanna og þá fyrst og fremst formanns þeirra.

En hverju höfnuðu kvennalistakonur? Hvað stóð í rauninni til boða?

Réttur fólksins

Kvennalistakonur komu til fyrstu viðræðana við fulltrúum Framsóknarflokksins með þá afstöðu í veganesti, mótaða í samráði fjölda kvenna, að þjóðin ætti rétt á því að segja álit sitt í kosningum. Staðan í stjórnmalunum væri gjörbreytt frá síðstu kosningum og ástæða til að ætla að ríkisstjórn, mynduð án kosninga, hefði ekki þá tiltrú sem þarf til að fylgja fram málum. Þangað til meirihlutastjórn hefði verið mynduð í samræmi við vilja fólksins taldi Kvennalistinn bestu lausnina að fulltrúar allra stjórnmalaafla á Alþingi sameinuðust um brýnustu aðgerðir í efnahagsmálum.“

Kjallarinn

Kristín Halldórsdóttir
þingkona Kvennalistans

greinanna, lágmarksaðgerðir til að halda atvinnulifinu gangandi og til að vernda kaupmátt lægstu launa. Ennfremur mótonum fjárlaga og boðun kosninga.

Oddvit viðræðnanna var vantrú- aður á þessa lausn og sagði þá verkefni sitt að mynda meirihlutastjórn, sem sæti út kjörtímabiloð. Hann fór hins vegar fram á annan fund með kvennalistakonum og þá

einnig með fulltrúum Alþýðuflokks og Alþýðubandalags.

Tilgangslausrar viðræður

A þeim fundi varð ljóst að Kvennalistannum stæði ekki annað til boða en aðild að viðræðum um myndun stjórnar þessara flokka til lengri tíma og boðun kosninga væri ekki inni í myndinni. Við skýrðum afstöðu Kvennalistans og forsendur hennar en sögumist að sjálfsögðu halda áfram að ræða málín í okkar hreyfingu. Við vildum hins vegar ekki tefta það verkefni sem umboðshafi teldi sig eiga að vinna og sögum frekari viðræður tilgangslausrar ef enginn vilji væri fyrir hendi til að kanna pann möguleika, sem við töldum réttast-an.

Kvennalistakonur mæta til viðræðna við formann Framsóknarflokksins.

Þróskuldurinn

Margssinnis kom fram á báðum þessum fundum að Kvennalistinn myndi aldrei sættast á frystingu launa né fjötraðan samningsrétt. Í máli framsóknarmanna og alþýðuflokksmanna kom fram að einmitt þessi atriði væru ein meginstöðin undir þeim grundvelli sem þeir höfðu náð saman um og var allan timann útgangspunktur viðræðna um stjórnarmyndun þeirra.

Á allra síðstu stigum viðræðanna leituðu svo alþýðuflokksmenn eftir möguleikum á stuðningi Kvennalistans við þá stjórn sem þá var í fæðingu, annaðhvort með beinni aðild eða með því að verja hana hugsanlegu vantrausti. Launafrustingin og samningsréttirunn mynduðu þó enn sem fyrr ófirstiganlegan þróskuld.

Aðalatriðin um gang viðræðanna eru þessi:

* Tillögum Kvennalistans um tímabundna samstjórn allra flokka, þar til vilji þjóðarinnar hefði komið fram í kosningum, var hafnað án undangengingar athugunar.

* Aldrei nokkurn tima þessa annasömu daga höfðum við kvenna-

listakonur ástæðu til að ætla að oddvitum þessara viðræðna kæmi til hugar að víkja frá launafrustingu né skila launafólkí aftur samningsréttinum.

* Allt og sumt sem Kvennalistannum bauðst í raun og veru var að hnýta slaufu á tilbúinn pakka.

Hver hefur vinninginn?

Hvað sem því líður mun Kvennalistinn veita nýmyndaðri ríkisstjórn mállefnalegt aðhald og í stefnufirlysingu hennar er vissulega margt sem við getum tekið undir. En við bindum nákvæmlega engar vonir við þessa stjórn, sem kennir sig við jafnrétti og félagshyggju og leyfir sér að hefja feril sinn með launafólk í fjötrum eins og einn stuðningsmaður hennar komst að orði.

Aðdragandi þessarar stjórnarmyndunar var með ólikindum og verðugur endir þess ógeðfellda farsa þegar „bonus“ þessarar „happaprennu“ hlakkaði opinskátt yfir því sem hann fékk í sinn hlut fyrir stuðninginn. Spurningin er hver hefur vinninginn þegar upp er staðið.

Kristín Halldórsdóttir